

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudkyní JUDr. Markétou Lehkou, Ph.D.,
ve věci

žalobce: A. B., narozený „X“,
bytem „X“,

proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení,
se sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 19. 6. 2018, č. j. „X“, o invalidním důchodu,

takto:

- I. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 19. 6. 2018, č. j. „X“, o námitkách, a rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 6. 3. 2018, č. j. „X“, **se pro vady řízení zrušují** a věc se **vrací** žalované k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě u zdejšího soudu domáhal zrušení žalobou napadeného rozhodnutí žalované České správy sociálního zabezpečení ze dne

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

(K.ř.č. 1 - rozsudek)

19. 6. 2018, č. j. „X“, o invalidním důchodu, kterým byly zamítnuty jeho námitky proti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 6. 3. 2018, č. j. „X“, jímž zamítla žádost žalobce o přiznání invalidního důchodu pro nesplnění podmínek ustanovení § 38 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), neboť nesplnil podmínku vzniku invalidity.

Žaloba

2. Žalobce v žalobě namítal, že jeho invalidita nevznikla až dne 9. 2. 2018, neboť roztroušená skleróza mu byla diagnostikována již v roce 1993, konkrétně tedy jeho invalidita vznikla ke dni 20. 7. 1993, kdy byl propuštěn z hospitalizace a byla najisto postavena jeho diagnóza, tedy nejpozději ke dni 22. 4. 1997 kdy byl ze zdravotních důvodů uznán trvale neschopným k vojenské činné službě. Co se týká rozhodné doby pojištění, k této žalobce uvedl, že vzhledem k tomu, že invalidita vznikla v roce 1993, eventuelně nejpozději v roce 1997 byla zapotřebí potřebná doba pojištění 1 rok.

Vyjádření žalované k žalobě

3. Žalovaná ve svém písemném vyjádření k podané žalobě uvedla, že napadené rozhodnutí bylo vydáno na podkladě lékařského posudku ze dne 31. 5. 2018 vypracovaného pro účely řízení o námitkách lékařem žalované, který invaliditu žalobce posoudil ve smyslu ustanovení § 5 písm. j) a § 8 odst. 9 zákona č. 582/1991 Sb., a to tak, že se u žalobce jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav ve smyslu § 26 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění a ve svém posudkovém hodnocení dospěl ke shodnému závěru s prvoinstančním posouzením, že žalobce je od 9. 2. 2018 invalidní pro invaliditu prvního stupně podle § 39 odst. 2 písm. a) o důchodovém pojištění, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho pracovní schopnost o 35 %. Pro nárok na invalidní důchod musí být kumulativně splněny dvě podmínky, a to vznik invalidity a získání potřebné doby pojištění, přičemž doba pojištění žalovaného v období od 9. 2. 2008 do 8. 2. 2018 činí 2 roky a 116 dnů, nikoliv potřebných 5 let a za dobu od 9. 2. 1998 do 8. 2. 2018 činí 4 roky a 242 dnů namísto potřebných 10 let pojištění.

Ústní jednání soudu

4. Při ústním jednání konaném dne 27. 1. 2019 byla konstatována omluva žalobce z ústního jednání před soudem ze dne 13. 1. 2020, neboť je v dlouhodobé pracovní nechopnosti s tím, že v této omluvě současně žalobce souhlasil s projednáním věci v jeho nepřítomnosti.
5. Pověřená pracovnice žalované pak při tomtéž ústním jednání před soudem odkázala na písemné vyjádření k žalobě a po provedení dokazování čtením posudku Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem ze dne 24. 1. 2019, který soud nechal vypracovat pro účely předmětného soudního řízení, jak bude rozvedeno níže, uvedla, že rozhodnutí ve věci ponechává na úvaze soudu.

Posouzení věci soudem

6. Napadené rozhodnutí soud přezkoumával podle části třetí hlavy druhé prvního dílu zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 větě druhé a třetí a v § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost napadeného rozhodnutí, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení rozhodnutí dle § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud z úřední povinnosti podle § 76 odst. 2 s. ř. s. přihlídnout toliko k takovým vadám napadeného rozhodnutí, které vyvolávají jeho nicotnost. Takové nedostatky v projednávané věci ovšem zjištěny nebyly.

7. Po přezkoumání skutkového a právního stavu a provedeném ústním jednání dospěl soud k rozhodnutí, že žaloba byla podána důvodně.
8. Z obsahu předloženého správního spisu soud zjistil, že prvoinstanční rozhodnutí bylo vydáno na základě posudku posudkové lékařky pověřené vypracováním posudku pro Okresní správu sociálního zabezpečení Ústí nad Labem, která při kontrolní lékařské prohlídce dne 20. 2. 2018 posoudila zdravotní stav žalobce a dospěla k závěru, že žalobce je invalidní dle ust. § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, přičemž se jedná o invaliditu prvního stupně dle ust. § 39 odst. 2 písm. a) téhož zákona, když z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu díky postižení uvedenému v kapitole VI. – postižení nervové soustavy, položce 6b – lehké funkční postižení, přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., pro které se stanovuje procentní rozmezí 25% až 35%, poklesla jeho pracovní schopnost o 35% s tím, že míra poklesu pracovní schopnosti se ve smyslu ust. § 3 a 4 citované vyhlášky nemění. Jako datum vzniku invalidity byl stanoven den 9. 2. 2018. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce námitky totožného obsahu s obsahem žaloby.
9. Dále soud z obsahu správního spisu zjistil, že žalovaná si v rámci řízení o námitkách vyhotovila nový posudek o invaliditě ze dne 31. 5. 2018, který vypracovala příslušná posudková lékařka oddělení námitkové a odvolací agendy žalované. Tato posudková lékařka opětovně posoudila zdravotní stav žalobce na základě předložené lékařské dokumentace a dospěla ke shodnému závěru, že u žalobce rozhodující příčinou jeho dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles jeho pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole VI. – postižení nervové soustavy, položce 6b – lehké funkční postižení, přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., pro které se stanovuje procentní rozmezí 25% až 35%, v důsledku čehož poklesla jeho pracovní schopnost o 35% s tím, že míra poklesu pracovní schopnosti se ve smyslu ust. § 3 a 4 citované vyhlášky nemění, přičemž jako datum vzniku invalidity byl shodně určen den 9. 2. 2018. Na základě tohoto nového posudku bylo vydáno žalobou napadené rozhodnutí, kterým bylo potvrzeno prvoinstanční rozhodnutí ze dne 6. 3. 2018.
10. Podle ust. § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. V souladu s odstavcem 2 citovaného ustanovení jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně, nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně a nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.
11. Dle ust. § 39 odst. 3 zákona o důchodovém pojištění se pracovní schopností rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlídnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. V souladu s odstavcem 4 citovaného ustanovení se při určování poklesu pracovní schopnosti vychází ze zdravotního stavu pojištěnce doloženého výsledky funkčních vyšetření; přitom se bere v úvahu, zda jde Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní schopnost, zda se jedná o stabilizovaný zdravotní stav, zda a jak je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován, schopnost rekvalifikace pojištěnce na jiný druh výdělečné činnosti, než dosud vykonával, schopnost využití zachované pracovní schopnosti v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 35 % a nejvíce o 69 %, v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 70 % též to, zda je pojištěnec schopen výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek.

12. V odstavci 5 citovaného ustanovení je dále stanoveno, že za zdravotní postižení se pro účely posouzení poklesu pracovní schopnosti považuje soubor všech funkčních poruch, které s ním souvisejí. V souladu s odstavcem 6 citovaného ustanovení se za stabilizovaný zdravotní stav považuje takový zdravotní stav, který se ustálil na úrovni, která umožňuje pojištěnci vykonávat výdělečnou činnost bez zhoršení zdravotního stavu vlivem takové činnosti; udržení stabilizace zdravotního stavu může být přitom podmíněno dodržováním určité léčby nebo pracovních omezení. Dle odstavce 7 je pojištěnec adaptován na své zdravotní postižení, jestliže nabyt, popřípadě znovu nabyt schopností a dovedností, které mu spolu se zachovanými tělesnými, smyslovými a duševními schopnostmi umožňují vykonávat výdělečnou činnost bez zhoršení zdravotního stavu vlivem takové činnosti.
13. Procentní míra poklesu pracovní schopnosti se vždy určuje v celých číslech s tím, že procentní míry poklesu pracovní schopnosti podle druhů zdravotního postižení jsou uvedeny v příloze k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity.
14. V projednávané věci tedy bylo prvostupňovým rozhodnutím a rovněž i žalobou napadeným rozhodnutím rozhodnuto zamítavě o žalobcově žádosti o přiznání invalidního důchodu s odůvodněním, že sice u něj byla zjištěna invalidita ke dni 9. 2. 2018, a to s mírou poklesu pracovní schopnosti ve výši 35%, ovšem žalobce nezískal potřebnou dobu pojištění 5 let, když před vznikem invalidity, v rozhodném období od 9. 2. 2008 do 8. 2. 2018 získal pouze 2 roky a 116 dnů pojištění, popř. v rozhodném období od 9. 2. 1998 do 8. 2. 2018 získal pouze 4 roky a 242 dnů.
15. Jedním z předpokladů pro vznik nároku na invalidní důchod je tedy existence invalidity pojištěnce ve smyslu ust. § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění. Na tomto místě je ovšem nutné zdůraznit, že kromě základního předpokladu pro vznik nároku na invalidní důchod, tedy invalidity pojištěnce ve smyslu ust. § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, je nutnou podmínkou pro vznik nároku též splnění potřebné doby pojištění, jak vyplývá z ust. § 40 zákona o důchodovém pojištění.
16. Podle ust. § 40 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění činí potřebná doba pojištění pro nárok na invalidní důchod u pojištěnce ve věku
 - a) do 20 let méně než jeden rok,
 - b) od 20 let do 22 let jeden rok,
 - c) od 22 let do 24 let dva roky,
 - d) od 24 let do 26 let tři roky,
 - e) od 26 let do 28 let čtyři roky a
 - f) nad 28 let pět roků.
17. Podle ust. § 40 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění potřebná doba pojištění pro nárok na invalidní důchod se zjišťuje z období před vznikem invalidity, a jde-li o pojištěnce ve věku nad 28 let, z posledních deseti roků před vznikem invalidity. U pojištěnce staršího 38 Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

let, což byl případ žalobce, se podmínka potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod považuje za splněnou též, byla-li tato doba získána v období posledních 20 let před vznikem invalidity; potřebná doba pojištění činí přitom 10 roků. Podmínka potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod se považuje za splněnou též, byla-li tato doba získána v kterémkoliv období deseti roků dokončeném po vzniku invalidity; u pojištěnce mladšího 24 let činí přitom potřebná doba pojištění dva roky.

18. Již výše bylo zmíněno, že napadené rozhodnutí bylo odůvodněno závěrem posudkové lékařky oddělení námitkové a odvolací agendy žalované, která učinila závěr o poklesu pracovní schopnosti žalobce a datu, kdy došlo k této skutečnosti. Soud se s tímto závěrem lékařky nespokojil, a protože nemá odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení invalidity určitého stupně především závisí, vyžádal si proto v rámci předmětného soudního řízení v intencích ust. § 52 odst. 1 v návaznosti na ust. § 77 s. ř. s. odborný posudek od Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem (dále jen „komise“), která je v těchto věcech dle ust. § 4 odst. 2 zák. č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, povolána k posouzení zdravotního stavu žalobce. Tato komise nově posoudila celkový stav žalobce, dále také posoudila pokles jeho pracovní schopnosti, včetně případného vzniku invalidity.
19. Z obsahu posudkové dokumentace vypracované dotyčnou komisí soud zjistil, že komise jednala v řádném složení, posudek byl vypracován po studiu a zhodnocení zdravotního stavu žalobce na základě předložené lékařské dokumentace a odborných lékařských nálezů dne 24. 1. 2019. Žalobce byl jednání komise přítomen a přímo při jednání komise byl přešetřen odborným lékařem z oboru neurologie. Dále je z posudkové dokumentace patrné, jaké lékařské nálezy měla komise k dispozici. Na základě posouzení všech zdravotních nálezů, a to spisové dokumentace Okresní správy sociálního zabezpečení Ústí nad Labem, spisové dokumentace námitkového řízení ČSSZ v Ústí nad Labem, zdravotní dokumentace praktické lékařky MUDr. S. O., pak komise dospěla k závěru, že k datu napadeného rozhodnutí byl žalobce invalidní podle ust. § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění ve znění zákona č. 306/2008 Sb., přičemž šlo o invaliditu prvního stupně.
20. Komise konstatovala, že u žalobce se jednalo k datu vydání napadeného rozhodnutí o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož dominující příčinou s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je neurologické onemocnění Sclerosis multiplex na DMD terapii, bez jasnější paresy na PDK jasně patrná ale jen lehká dystaxie, přičemž toto zdravotní postižení je uvedeno v kapitole VI. – postižení nervové soustavy, položce 6b – lehké funkční postižení, přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., v důsledku čehož poklesla míra pracovní schopnosti žalobce o 35% ze zde uvedeného procentního rozmezí 25% až 35%, s tím, že míra poklesu pracovní schopnosti se ve smyslu ust. § 3 a 4 citované vyhlášky nemění. Datum vzniku invalidity komise stanovila na den 16. 1. 2018 s ohledem na datum nálezů z RS centra Nemocnice Teplice.
21. Po zhodnocení výše předestřených důkazů, které byly provedeny při soudním jednání, soud konstatuje, že Posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem jednala v řádném složení, že posudek ze dne 24. 1. 2019, jenž soud hodnotí jako stěžejní důkaz v tomto přezkumném soudním řízení, byl vypracován po náležitém zhodnocení zdravotního stavu žalobce na základě předložené lékařské dokumentace a odborných lékařských nálezů. Žalobce byl přítomen při jednání komise a byl přešetřen odborným lékařem z oboru neurologie.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

22. Lékaři Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem přitom oproti posudkovému lékaři Okresní správy sociálního zabezpečení Ústí nad Labem a posudkové lékařky oddělení námitkové a odvolací agendy žalované dospěli k závěru, že datum vzniku invalidity je odvislé od nálezu z RS centra Nemocnice Teplice a datum vzniku invalidity tak stanovili na den 16. 1. 2018 a nikoliv až na den 9. 2. 2018, jak bylo dovozeno ve správním řízení.
23. Dále soud uvádí, že se ztotožnil s posudkovým závěrem komise, který ostatně nebyl žádným z účastníků řízení nikterak zpochybňován v řízení před soudem, poté co s ním byli seznámeni, a proto s ohledem na vše, co bylo uvedeno shora, dospěl k závěru, že žaloba je důvodná, neboť žalovaná při svém rozhodování o námitkách žalobce vycházela z posudku příslušné posudkové lékařky oddělení námitkové a odvolací agendy žalované, jejíž posudek neodpovídal úplně zjištěnému skutkovému stavu.
24. Soud se ztotožnil s posudkovým závěrem komise, neboť tyto závěry soud vyhodnotil jako komplexní a zevrubně zdůvodněné, a proto za daného stavu věci soud neshledal potřebu, aby byl doplňován výše citovaný posudek posudkové komise či aby byl případně ve věci vypracováván další posudek jinou posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí nebo dokonce aby bylo přikročeno ke znaleckému zkoumání zdravotního stavu žalobce. Požadavek v tomto směru ostatně v předmětném soudním řízení nevznikli ani žalovaná ani samotný žalobce poté, co byli seznámeni s posudkovým závěrem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem. Závěr soudu o tom, že v daném případě již nebylo zapotřebí provádět nějaké další dokazování, koresponduje ustálené judikatuře správních soudů včetně Nejvyššího správního soudu (viz např. jeho rozsudky ze dne 25. 6. 2003, č. j. 2 Ads 9/2003–50, který byl publikován ve Sbírce rozhodnutí NSS pod č. 150/2004 a také na www.nssoud.cz, nebo ze dne 28. 8. 2003, č. j. 5 Ads 22/2003–48 či ze dne 12. 3. 2009, č. j. 3 Ads 143/2008–92, které jsou rovněž dostupné na www.nssoud.cz).
- S ohledem na vše, co bylo uvedeno shora, dospěl soud k závěru, že žaloba je důvodná, neboť žalovaná při svém rozhodování vycházela z neúplně zjištěného skutkového stavu. Soud proto napadené rozhodnutí pro vadu řízení ve smyslu ust. § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. podle ust. § 78 odst. 1, odst. 4 s. ř. s. výrokem I. rozsudku zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení. S ohledem na to, že stejnou vadou jako napadené rozhodnutí, je zatíženo i prvostupňové rozhodnutí, a to výše citované rozhodnutí žalované ze dne 6. 3. 2018, přistoupil soud i k jeho zrušení podle ust. § 78 odst. 3 s. ř. s., rovněž z důvodu uvedeného v ust. § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Podle ust. § 78 odst. 5 s. ř. s. přitom platí, že pokud soud zruší rozhodnutí správního orgánu, je správní orgán v dalším řízení vázán právním názorem soudu vysloveným v daném zrušujícím soudním rozhodnutí. Bude proto na žalované, aby znovu o nároku žalobce rozhodla, přičemž bude vycházet z toho, že žalobce k datu vydání napadeného rozhodnutí byl invalidní, přičemž jeho invalidita vznikla již ke dni 16. 1. 2018, což zohlední při stanovování časových intervalů rozhodných období při zkoumání splnění potřebné doby pojištění.
25. Žalobce měl v projednávané věci plný úspěch, avšak nároku na náhradu nákladů řízení se výslovně vzdal, a proto soud výrokem II. rozsudku v intencích ust. § 60 odst. 1 s. ř. s. žádnému z účastníků nepřiznal nárok na náhradu nákladů řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty

na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem 27. ledna 2020

JUDr. Markéta Lehká, Ph.D., v. r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.